

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

До:

Бр. 03-15

Скопје 06/10 2021г.

Предмет: Одговор на Претставка за рекламата „Фанта Халовин“

Почитуван

Преку адресата за електронска пошта на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги ја примивме Вашата Претставка (наш. бр. УПП 03-15 од 04.10.2021 год.), која се однесува на рекламата „Фанта Халовин“, внимателно ја разгледавме и Ве известуваме за следното:

За децата од претшколска возраст, земени како ТВ-публика, секоја медиумска содржина е потенцијална закана за нивното психолошко здравје, почнувајќи - од цртаните/анимираните филмови (како што ни покажува искуството, дури и „Телетабисите“, наменети токму за таа целна група), преку раскажувањето преданија (бајки, па и - „Македонски народни приказни“), сè до рекламите за различни видови производи и услуги. Ова произлегува од основната карактеристика на децата од претшколска возраст - недостигот елементарна критичка свест со која разумно би се дистанцирале од (медиумските) содржини што ги восприемаат. Оттаму, за нивна заштита како медиумска публика, објективно („нешто што важи во најголем број случаи“, значи - не безусловно за сите) невозможно е да се воспостави ни посебно разработен регулаторен механизам ни посебен критериум за категоризација на одредена аудиовизуелна содржина, освен овој: – потенцијално штетните ТВ-содржини да не се емитуваат во периоди непосредно кога се емитуваат емисии наменети за деца (за жал, пак, такви воспитно-образовни жанрови на комерцијалните македонски телевизии – нема.) Со други зборови, заштитата на децата од претшколска возраст како ТВ-публика, примарно паѓа врз воспитната одговорност на родителот или старателот.

Сето ова важи и за рекламата за „Фанта Халовин“ чија маркетиншка кампања во овој календарски период, под слоганот – „Земиме фанта и откачи оваа Ноќ на вештерките“, се емитува на повеќе комерцијални телевизии, во различни програмски периоди.

Како и ТВ-форматите именувани – „најсмешни видео инсерти/скриена камера“, произлезени од концептот за т.н. „реалистична телевизија“, така и режисерската замисла за овој рекламен спот за „Фанта Халовин“, игра на факторот – „изненадување“ - само за да изнуди некаква реакција кај гледачот. Но – колку пати може да „изненади“ една иста случка (во овој случај рекламата) што повеќепати се повторува? Од друга страна погледнато, основната целна група на рекламата се – тинејџери (што е видно и од целата маркетиншка кампања според Интернет страницата на Кока-кола за Македонија), а „изненадувачките ликови“ во конкретниот рекламен спот за „Фанта Халовин“ се:

- 1) Пуканка;
- 2) Чудовиште направено од кеси со грашок;
- 3) Чудовиште направено од картонски кутии.

Агенција за аудио и
аудиовизуелни
медиумски услуги

ул. Македонија бр.38
1000 Скопје

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

Како и другите содржини коишто се емитуваат на програмите на телевизиите и радијата, и рекламите се заштитени со правото на слобода на изразување и можат да се забранат само во случаи коишто се определени со закон. Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, во член 53 предвидува забрана за „реклами“ со кои лажно се претставуваат - природата, карактеристиките, квалитетот и географското потекло на производите, на услугите или на комерцијалните дејности, односно реклами што ја злоупотребуваат лековерноста на малолетниците како потенцијални потрошувачи, во смисла: рекламите не смеат да прикажуваат малолетници во опасни ситуации, ниту да им сугерираат поведење лесно за имитација, а штетно по нивното психофизичко здравје, ниту, пак, да ги охрабруваат на неконтролирано консумирање нездрава храна, а не смеат ниту да вклучуваат или промовираат каква било дискриминација. Освен ова, согласно член 48, забранети се и какви било содржини со кои се поттикнува и шири говор на омраза.

Вака поставено гледиштето за „спорниот“ рекламен спот за „Фанта Халовин“, не ѝ дава на Агенцијата законска основа да го спречи неговото емитување во рамки на рекламните блокови од различни периоди во програмата.

Срдечен поздрав,

Агенција за аудио и аудиовизуелни
медиумски услуги

Директор

д-р Зоран ТРАЈЧЕВСКИ

